

OG'IR YOTGAN BEMORLAR PARVARISHINING AYRIM JARAYONLARI

Atajonova Sayyora Davronbekovna
Urganch Abu Ali ibn Sino nomidagi
Jamoat salomatligi texnikumi o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada og'ir yotgan bemorlarda, og'iz bo'shlig'i, burun va ko'zni parvarish qilish, ko'zni parvarish qilish, tirnoqlarni olish, bemorlar sochini parvarish qilish usullari haqida to'xtalingan.

Kalit so'zlar: bemor, yotoq, parvarishlash, profilaktika.

НЕКОТОРЫЕ ПРОЦЕССЫ УХОДА ЗА ПАЦИЕНТАМИ ОРИТ

Именем Ургенча Абу Али ибн Сины
Преподаватель техникума общественного здравоохранения
Атажонова Сайёра Давронбековна

Резюме: В этой статье основное внимание уделяется уходу за полостью рта, уходом за носом и глазами, уходом за глазами, удалением ногтей и уходом за волосами пациентов в отделениях интенсивной терапии.

Ключевые слова: больной, койка, уход, профилактика.

SOME PROCESSES OF CARE OF ICU PATIENTS

In the name of Urganch Abu Ali ibn Sina
Teacher of the technical school of public health
Atajonova Sayyora Davronbekovna

Abstract: This article focuses on oral care, nose and eye care, eye care, nail removal, and patient hair care in intensive care patients.

Key words: patient, bed, care, prevention.

Bemorning ozoda bo'lishida hamshira yoki kichik hamshirailing o'rni juda katta. Og'ir yotgan bemorni yuvintirish va tanasining ayrim qismlarini tozalash

uchun: 2 ta «qo'lqopcha» (bittasi nam, ikkinchisi quruq) tayyorlab olinadi.

Bemorni yuvintirish algoritmi:

1. Iliq suv solingan tog'ora tayyorlanadi va «qo'lqopcha» unga botirib olinadi.
2. «Qo'lqopcha» o'ng qo'lga kiyiladi.
3. Ortiqcha suv asta siqiladi.
4. Nam qo'lqop bilan bemor yuzi artiladi so'ng sochiq bilan quritiladi.

5.Q o'l yuviladi. Og'iz bo'shlig'i, burun va ko'zni parvarish qilish. Ko'pincha holsizlanib qolgan bemorlarda og'iz bo'shlig'ida ovqat qoldiqlarining to'planib qolishi natijasida mikroorganizmlar yig'ilib, yoqimsiz hidlar paydo bo'ladi.

Buholning oldini olish maqsadida ularning og'iz bo'shlig'ini parvarish qilish lozim bo'ladi. Og'iz bo'shlig'ini parvarish qilish uchun quyidagilar tayyorlab olinadi: antiseptik eritma, pinset, shpatel, doka salfetka va qo'lqoplar.

1.Bemorni qulay qilib o'tqaziladi.

2.Qo'llar yuvilib, qo'lqoplar kiyiladi.

3.Chap qo'lga shpatel olinib yuqori lablar ko'tariladi va tepa milklarning shilliq pardasi artiladi. So'ng pastki lablar tortiladi va milkning shilliq pardasi artiladi.

4.Tilni steril doka salfetka bilan o'rab, chap qo'l bilan ohista og'iz bo'shlig'idan chiqariladi.

5.Antiseptik eritmaga ho'llangan doka salfetka bilan tildagi karashlar olinadi va 2—3 marotaba salfetka almashtirilib til artiladi.

6.Qo'lqoplar yechiladi, qo'llar yuviladi.

Bemor lablarining yorilib ketishiga yo'l qo'ymaslik uchun quyidagi muolaja bajariladi:

1.Qo'llar yuvilib qo'lqoplar kiyiladi (zarurat bo'lsa niqob va himoya ko'zoynagini taqiladi).

2. Shpatel bilan steril salfetkaga vazelin surtilali.

3. Yuqorigi va pastki lablar vazelin bilan artiladi.

4. Qo'lqoplar yechilib, qo'llab yuviladi.

Ko'zni parvarish qilish ham muhim ahamiyatga ega. Ko'zda hosil bo'lgan yiringli ajratmalar natijasida bemorning kiprik va milklari yopishib qoladi. Bu holda ko'zni antiseptiklar 0,02% li furatsillin yoki 1 - 2 % li Nagidrokarbonat eritmasiga ho'llangan steril tampon yordamida artiladi. Muolaja uchun qo'lqoplar, 2 ta lotok, steril paxta tamponlar tayyorlanadi. Ko'zni parvarish qilish algoritmi:

1.Qo'llar yaxshilab yuvilib, qo'lqoplar kiyiladi.

2.Steril lotokka 8-10 ta tampon va yuqorida ko'rsatilgan eritmalardan birortasi qo'yiladi.

3.Eritmaga namlangan tamponni asta siqib kiprik va qovoqning tashqi burchagidan ichki burchagi tomon yoki tepadan pastga qarab artiladi, tampon esa tashlanadi.

4.Ikkinchi tomon ham yuqoridagi tartibda artiladi.

5.Eritma qoldiqlari quruq tampon bilan artiladi.

6.Qo'lqoplar yechilib, qo'llar yuviladi. Zaiflashib qolgan bemorning burun yo'llari paxta tamponlar bilan aylanma harakat qilib tozalanadi. Burun bo'shlig'idagi qatqaloqlar vazelin, o'simlik moyi yoki glitseringa ho'llangan paxta piligi yordamida aylanma harakat bilan artiladi. Tirnoqlarni olish.

Bemor tirnoqlarini har haftada olib turish va parvarish qilish lozim. Buning uchun suyuq sovun, oyoq va qo'l uchun malham, qaychi, maxsus egovcha, yum shoq cho'tka, lotok va sochiq bo'lishi lozim. Tirnoqlarni olish algoritmi:

1. Tog'orachadag isuyuq sovun qo'shilgan iliq suvga barmoqlar 2-3 daqiqaga solib turiladi.

2. Beshinchi barmoqni suvdan chiqarib artib, tirnoqni asta-sekinlik bilan 1-2 mm qoldirib olinadi.

3. Ketma-ket barcha barmoqlar suvdan chiqarilib va artilib, tirnoqlar olinadi, suvda bitta barmoq qolganda ikkinchi qo'l barmoqlari suvga solinadi.

4. Tirnoqlarga maxsus egovcha, so'ng yum shoq cho'tkacha bilan ishlov beriladi.

5. Qo'l tirnoqlariga ishlov berilgach, oyoq barmoqlari tovon bilan birga boshqa tog'orachadagi iliq sovunli suvga 3-5 daqiqaga solib qo'yiladi.

6. Oyoq barmoqlari suvdan chiqarib artiladi va sochiq ustiga qo'yiladi (shu vaqtda keyingi oyoq barmoqlari suvga solinadi).

7. Maxsus kesgichlar yordamida tirnoqlar sekinlik bilan olinadi.

8. Tirnoqlarga maxsus egovcha va yumshoq cho'tkacha bilan ishlov beriladi.

9. Yuqoridagi tartibda ikkinchi oyoq tirnoqlari ham olinadi.

10. Qaychi va egovchalar dezinfeksiya qilinadi.

11. Qo'llar yuviladi. Bemorlar sochini parvarish qilish. Og'ir yotgan bemorlar sochini yuvish algoritmi:

1. Kerakli narsalarni tayyorlab, bemor karavotining yoniga keltiriladi.

2. Bemor boshini ko'tarib, to'shagini bosh tarafidan yelkasigacha keltirib buklab qo'yiladi.

3. Bemor sochini tog'orachaga solib, iliq suv bilan ho'llanadi.

4. Sochga shampun yoki sovun surtib ko'pirtirgach, ustidan iliq suv quyib tubigacha yuviladi.

5. Sochdan tushayotgan suv toza bo'lguncha yuviladi va taraladi.

6. Yumshoq sochiqda artib quritiladi.

7. Soch qurigandan so'ng ro'mol o'raladi.

8. Qo'llar yuviladi.

Og'ir yotgan bemorlarning umumiy ahvolini hisobga olgan holda ularning sochini haftada bir marotaba yuvib turish lozim. Uzoq muddat kasalxonada yotgan erkaklar sochlarni vaqti-vaqtida kaltalatib turishlari, ayollar esa har kuni mayda tishli taroqda tarashlari lozim. Uksus (sirka)ning 1-2% li eritmasiga botirib olingan mayda tishli taroq sochlardagi qazg'oq va kirlarni yaxshi tozalaydi.

Agar bemorning ahvoli yaxshi bo'lsa, uning boshini gigiyenik vanna paytida har xil yuvuvchi vositalar yoki xna aralashtirilgan suv yordamida yuviladi. Bemor uzoq vaqtgacha o'rnidan turmay yotgan bo'lsa, boshi maxsus moslamalar yordamida o'rinda yuvib qo'yiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. С .А .Мухина, И .И .Т арновская. Атлас по манипуляционной технике сес тринского ухода. - А Н М И , 1995.
2. М .А .Fozilbekova, N .А .Nurmatova. Hamshiralik ishi nazariyasi asoslari. - « O'qiluvchi», 2002.
3. Q .S.Inamov. Hamshiralik ishi asoslari. - T., 2007.
4. T .I.Umarova, M .А .Qayumova, M .Q .Ibrohimova. Hamshiralik ishi. - T., «Zarqalam», 2005.
5. M .I.Musaeva , A .Q .Bayjanov. Yuqumli kasalliklar epidemiologiyasi va parazitologiyasi.
6. M .F.Z iyayeva. Terapiya. - T., «Ilm Ziya», 2004.
7. S .O .Haydarov, Sh.X .Ermatov. Ichki kasalliklar. — T., «Abu Ali Ibn Sino», 2002.